

LEVENSDREDDENDE BLOEDSTRANSFUSIE.

Naar aanleiding van de mededeeling van JOEKES in het vorige nummer van dit *Tijdschrift* over bovengenoemd onderwerp wil ik opmerken, dat het mij geenszins te doen was om uiteen te zetten, hoe een bloedtransfusie lege artis geschieden moet. Ik weet wel beter, maar de bijzondere omstandigheden, waarvoor wij in dit geval geplaatst werden, deden deze verlopen zooals beschreven is. Het is mij met de publicatie alleen te doen geweest te wijzen op het nut, dat bloedtransfusie bij zware anaemie na operatie kan doen en zoo anderen tot navolging aan te sporen. Ik heb — blijkbaar in tegenstelling met JOEKES — genoeg vertrouwen in de Nederlandsche chirurgen en gynaecologen, dat zij een transfusie op technisch zoo juist mogelijke wijze en op tijd zullen doen.

Overigens trof mij de onaangename toon, die in het stuk van JOEKES van begin tot einde heerscht.

Amsterdam, 13 Maart 1921.

G. F. GAARENSTROOM.

DERMATITIS EXFOLIATIVA NEONATORUM.

Het ingezonden stukje van ROMBACH toont inderdaad het groote nut der rubriek „Nieuws uit de Afdelingen”. Zij, die geen gelegenheid hebben, iets van het werk der zich noemende *artsen* in de achteraf gelegen plaatsjes te zien, kunnen thans ten minste iets er over lezen.

In ons „landelijk plaatsje” Nijmegen, dat ruim 60000 inwoners telt, zijn wij weliswaar „gemoedelijk”, doch denken desondanks, bij voorkomende gevallen, wel eens aan „het beeld van de lues”. Het verband tusschen bovenstaande aandoening en mogelijke lues congenita is (o wonder!) zelfs bij de discussie ter vergadering besproken, natuurlijk op een zeer gemoedelijke wijze, „zooals dat ten plattelande” gebruikelijk is. Het zal ROMBACH misschien wel verwonderen, dat de „vogel”, om deze schoone beeldsprak over te nemen, hier nog al eens een eitje uitbroedt, zoodat het zelfs mogelijk is in korten tijd een heele volière te vullen.

Wij willen wel zoo goed zijn, als aanvulling van het vergaderingsverslag, mee te deelen, dat in het onderhavige geval, ofschoon de anamnese allerminst in die richting wees en ook het klinische beeld niet aan een luetischen pemphigus deed denken, toch het bloed van den vader werd onderzocht. De reactie van WASSERMANN en SACHS—GEORGI waren negatief. De moeder woont nog ongeveer 30 K. M. verder het binnenland in dan wij en had het kraambed nog niet verlaten, waardoor het onmogelijk was haar verder te onderzoeken. De zuigeling is na 5 dagen verpleging in het ziekenhuis overleden. Het zusje was 1½ jaar geleden ter zelfder plaatse aan een exfoliatieve dermatitis bezweken. Het ter vergadering besproken kind, vertoonde op den dag der opneming een *dermatitis erysipelatos* (onder dezen naam is het ziektebeeld oorspronkelijk door RITTER VON RITTERSHAYN beschreven) en deze aandoening ontwikkelde zich, onder hooge temperaturen, tot een dermatitis exfoliativa. Van dag tot dag werd de ontwikkeling der huidaandoening door een onzer vervolgd en de diagnose liet hierna geen twijfel meer over. Waaruit ROMBACH afleidt, dat er een op syphilis gelijkend erytheem aanwezig was, is ons niet duidelijk. Het strijkpraeparaat van het oogsecreet van het eerste kind bevatte geen gonocokken, wel *xerosebacillen*. In het laatste geval werden evenmin gonocokken gevonden en was de conjunctivitis na eenige dagen volkomen verdwenen.

Evenals dit bij roodvonk voorkomt, leek ons hier een besmetting door contact met de door het overleden kind gedragen zuigelingenkleeren niet onwaarschijnlijk.

Wij zullen ons het „onbekend maakt onbemind” van ROMBACH maar niet te persoonlijk aantrekken, doch raden hem aan eens een reisje naar Nijmegen te ondernemen. Hij zou dan kunnen ontdekken, dat hier ongeveer 45 artsen wonen, waarvan velen dagelijks luesgevallen in hun praktijk ontmoeten. Echter zijn wij hier al eenigen tijd teruggekomen van het denkbeeld, dat er geen andere ziekteorzaken zijn dan lues. Intusschen houden wij ons voor verdere welwillende belangstelling ten zeerste aanbevolen.

Nijmegen,

R. J. VAN GELDER, *oud-assistent van prof. MENDES DA COSTA.*

13 Maart 1921.

J. P. A. HOEFNAGELS, *oud-assistent van prof. STRAUB.*